

S P R A W O Z D A N I E

ZA ROK 2015

**Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W BYTOWIE**

Spis treści:

IDziałania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie ograniczenia marginalizacji osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy Bytów.....	4
I.1 Cele i zadania MOPS	4
I.2 Dane liczbowe z realizacji zadań MOPS	5
I.3 Obszary marginalizacji i wykluczenia społecznego osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej.....	7
I.4 Struktura dochodów i wydatków za 2015 r.....	9
I.5 Realizacja zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytowie według rozdziałów klasyfikacji budżetowej.....	12
II Inna działalność Ośrodka.....	27
II.1 Prace społeczno – użyteczne:	27
II.2 Zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone do realizacji innym podmiotom..	28
II.3 Poradnictwo specjalistyczne.....	29
II.4 Akcja świąteczna 2015	30
II.5 Pomoc żywnościowa	31
II.6 Współpraca z Policją	33
II.7 Przeciwdziałanie bezdomności.....	34
III Struktura organizacyjna i kadra.....	41
IV Potrzeby i założenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2016....	42
V Potrzeby i założenia w zakresie pomocy społecznej w gminie Bytów na rok 2016.	42
Spis tabel.....	43

Wprowadzenie

Obowiązek przedstawienia rocznego sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie oraz potrzeb w zakresie pomocy społecznej wynika z treści art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie funkcjonuje, jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej, która na poziomie lokalnym realizuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców naszej gminy. Utworzenie i utrzymanie Ośrodka jest zadaniem własnym gminy o charakterze obligatoryjnym. Działalność Ośrodka w 2015 r. wpisała się w ramy lokalnej polityki społecznej i była zgodna z realizacją głównych celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytów przyjętą przez Radę Miejską uchwałą w 2010 r. Podstawowym aktem prawnym regulującym działalność Ośrodka jest ustawa o pomocy społecznej. Ponadto MOPS realizuje zadania wynikające z innych aktów prawnych a w szczególności: ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o systemie oświaty, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych, ustawie o ochronie zdrowia psychicznego.

I Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie ograniczenia marginalizacji osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy Bytów

I.1 Cele i zadania MOPS

W celu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu Ośrodek nasz realizował zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Realizacja zadań miała na celu:

- ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie osób i rodzin, oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej, poradnictwa, prac społecznie - użytecznych i asystenturę rodzin,
- rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych,
- udzielanie pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- udzielanie pomocy w sprawie stypendiów i zasiłków szkolnych.

W zakresie realizacji powyższych celów współpracowaliśmy z instytucjami i organizacjami społecznymi, np.: Centrum Integracji Społecznej, Wielobranżową Spółdzielnią Socjalną „Pionier”, Komendą Powiatową Policji, Sądem Rodzinnym, szkołami, placówkami ochrony zdrowia, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Powiatowym Urzędem Pracy, Fundacją „Sprawni Inaczej”, Stowarzyszeniem NAZARET im. Św. Filipa Neri.

Ośrodek realizował zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, w naturze lub w usługach, pracy socjalnej. Ośrodek realizował również aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, tj. prace społecznie-użyteczne, zadania z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zajmował się dodatkowymi zadaniami niewchodzącymi w zakres pomocy społecznej tj.: realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, prowadził

postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i realizował pomoc materialną dla uczniów.

Sporządzane były sprawozdania kwartalne, półroczne i roczne z realizacji zadań i wydatków budżetowych, które były przekazywane przez systemy informatyczne do jednostek nadrzędnych.

Jednostka koordynowała działania związane z przygotowaniem dokumentów dla Rady Gminy Bytów z realizacji *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytów*, *Gminnego programu wspierania rodziny*, *Oceny zasobów pomocy społecznej*.

Dokumenty przedstawiające stan realizacji zadań za dany rok przygotowuje się na podstawie danych z MOPS i informacji od innych instytucji, placówek oraz organizacji społecznych.

W ubiegłym roku MOPS koordynował również prace związane z opracowaniem i przyjęciem nowych gminnych dokumentów strategicznych wynikających z obowiązujących przepisów prawnych, tj. *Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Bytów na lata 2015 – 2017 oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bytów na lata 2016 – 2020*.

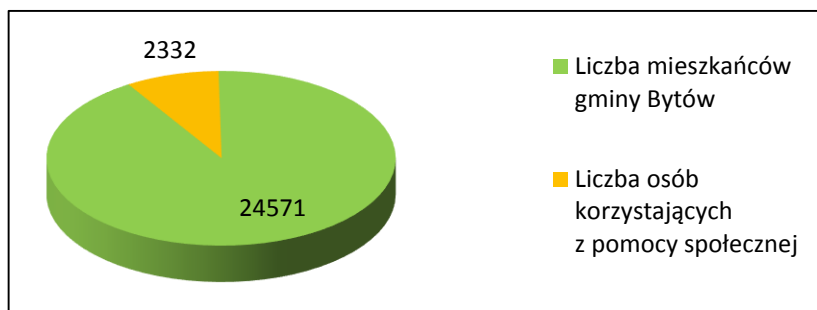
I.2 Dane liczbowe z realizacji zadań MOPS

W 2015 roku Ośrodek skierował swoją ofertę pomocową do osób i rodzin, które z różnych przyczyn znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

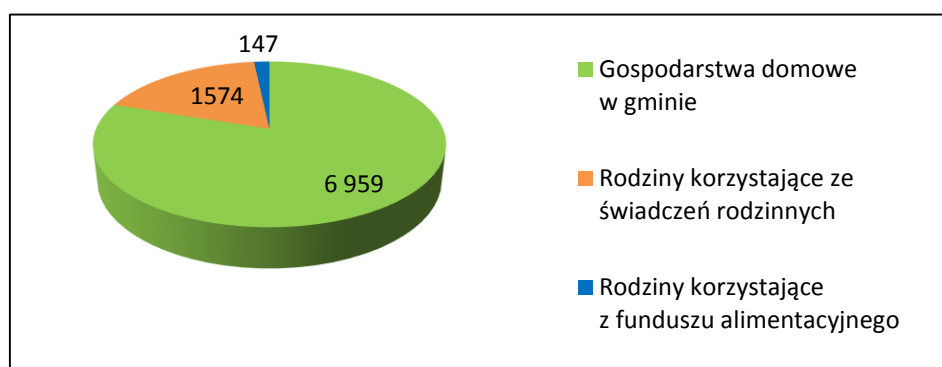
W ubiegłym roku gmina Bytów liczyła 24.571 mieszkańców. Wsparciem Ośrodka w poszczególnych kategoriach świadczeń objęto następującą liczbę rodzin:

Lp	Kategoria świadczeń	Ilość rodzin objęta pomocą
1	Pomoc społeczna	855
2	Świadczenia rodzinne	1.574
3	Fundusz alimentacyjny	147
4	Pomoc materialna dla uczniów:	
	- stypendium szkolne	254
	- zasiłek szkolny	7

W roku sprawozdawczym ze świadczeń pomocy społecznej korzystało około 9,5% mieszkańców naszej gminy.

Przyjmując, że gmina Bytów liczy 6.959 gospodarstw domowych¹, liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego stanowi około 24,7 % ogółu gospodarstw domowych w gminie.

¹ Dane Urzędu Miejskiego w Bytowie

I.3 Obszary marginalizacji i wykluczenia społecznego osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

Czynnikami, które powodują marginalizację i są ryzykiem wykluczenia społecznego osób są obszary problemowe z powodu, których mieszkańcy gminy Bytów korzystają z pomocy społecznej.

Tabela poniżej przedstawia zdiagnozowane powody trudności życiowych rodzin uzasadniające przyznanie pomocy.

Tabela 1 – Powody trudnej sytuacji życiowej

Powody trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin ogółem		Liczba osób w rodzinach	
	2014 r.	2015 r.	2014 r.	2015 r.
Ubóstwo	604	545	1.670	1.484
Sieroctwo	0	0	0	0
Bezdomność	62	49	64	49
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	94	113	447	576
Bezrobocie	517	426	1.557	1.289
Niepełnosprawność	324	328	814	794
Długotrwała choroba	467	474	1.258	1.239
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	260	257	942	986
w tym:				
rodziny niepełne	114	110	368	340
rodziny wielodzietne	71	88	419	513
Przemoc w rodzinie	19	16	66	58
Alkoholizm	142	153	214	274
Narkomania	4	7	4	13
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	25	24	45	30
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	2	4	2	19

Dominują zaś te same powody trudności życiowych klientów pomocy społecznej: ubóstwo, długotrwała choroba, niepełnosprawność i alkoholizm. Nieznaczny spadek klientów, których dotyczy bezrobocie stanowi nadal ważną dysfunkcję w powodach przyznania pomocy.

W 2015 r. Ośrodek nasz objął pomocą społeczną następujące typy rodzin:

Tabela 2 – Typy rodzin

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
		OGÓLEM	w tym: NA WSI		
0		1	2	3	
RODZINY OGÓLEM /wiersz 2+3+4+5+6+7/		1	855	272	2.332
	o liczbie osób 1	2	298	61	298
	2	3	158	39	316
	3	4	112	34	336
	4	5	144	65	576
	5	6	93	40	465
	6 i więcej	7	50	33	341
	w tym /z wiersza 1/ rodziny z dziećmi ogółem /wiersz 9+10+11+12+13+14+15/		8	394	157
	o liczbie dzieci 1	9	126	37	369
	2	10	151	62	600
	3	11	81	37	416
	4	12	26	18	166
	5	13	5	1	37
	6	14	2	1	16
	7 i więcej	15	3	1	29
RODZINY NIEPEŁNE OGÓLEM /wiersz 17+18+19+20/		16	108	18	326
	o liczbie dzieci 1	17	54	8	121
	2	18	40	7	133
	3	19	8	1	37
	4 i więcej	20	6	2	35
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓLEM /wiersz 22+23+24+25/		21	158	39	314
	o liczbie osób 1	22	73	17	73
	2	23	51	10	102
	3	24	10	6	30
	4	25	24	6	109

Powyższa tabela wskazuje, że pomocą społeczną objęto 855 rodzin, (w 2014 r. – 792 rodziny), z czego 34,3 % (272 rodziny) mieszkały na wsi, 117 to

rodziny wielodzietne (w tym 14 rodziny niepełne), 158 to rodziny emerytów i rencistów, a 298 to osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe.

Analiza rodzin beneficjentów pomocy społecznej według składu gospodarstw domowych wskazuje, że najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa jednoosobowe. Na ryzyko trudności życiowych narażone są głównie rodziny niepełne, w których występuje brak któregoś z rodziców. Wśród 855 rodzin objętych pomocą społeczną rodziny niepełne stanowiły 12,6% (108 rodzin).

I.4 Struktura dochodów i wydatków za 2015 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uzyskuje dochody własne, które przekazywane są do budżetu gminy, oraz związane z realizacją zadań zleconych, rozliczane z urzędem administracji państwowej, które przekazywane są do budżetu państwa.

Za 2015 r. uzyskano dochody w łącznej kwocie **230 527,68 zł.**

Poniższa tabela obrazuje szczegółowy podział uzyskanych dochodów.

Tabela 3 – Struktura dochodów

Wyszczególnienie	Plan 2015 r.	Wykonanie
Dochody ogółem	9 862,00	230 527,68
Zadania własne w tym:	9 862,00	13 551,98
1) 75814 § 0920 odsetki od depozytu	8 000,00	8 450,76
2) 85219 § 0690 wpływy z różnych dochodów	115,00	115,42
3) 85219 § 0970 wpływy z różnych dochodów	79,00	79,20
4) 85228 § 0830 wpływy z usług opiekuńczych	1 668,00	1 668,60
5) 85415 § 0970 wpływy z różnych dochodów (sam.)	-	436,00
6) 85216 § 2910 wpływy ze zwrotów z dotacji (dot. cel.)	-	1 058,00
7) 85415 § 2910 wpływy ze zwrotów z dotacji (dot. cel.)	-	1 744,00
Zadania zlecone w tym:	-	216 975,70
1) 85212 § 0900 odsetki od nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych	-	5 501,17
2) 85212 § 0920 odsetki Funduszu Alimentacyjnego	-	49 117,40

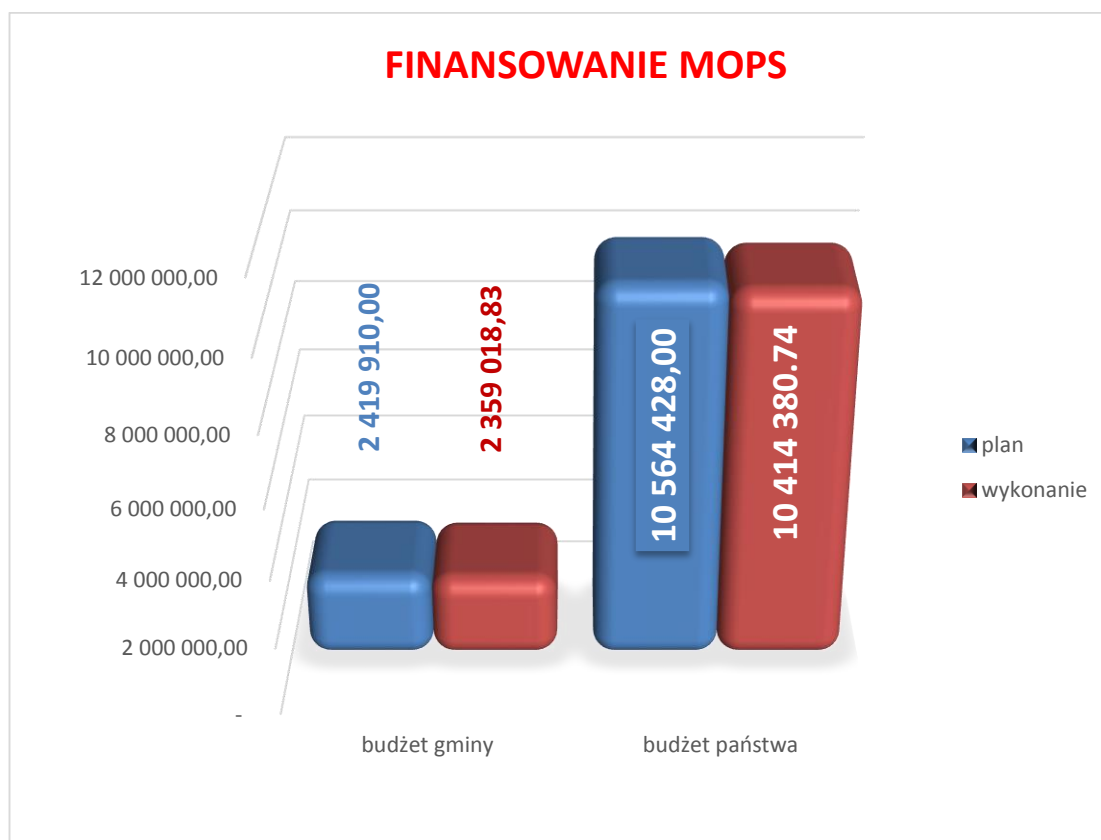
3) 85212 § 0970 Zaliczka Alimentacyjna	-	13 972,40
4) 85212 § 0980 Fundusz Alimentacyjny	-	138 641,23
5) 85212 § 2910 nienależnie pobrane świadczenia Rodzinne, FA – zwroty z lat ubiegłych	-	9 743,50

W roku sprawozdawczym Ośrodek dysponował budżetem **12 984 338,00** zł, z czego wykonał **12 773 399,57** zł, tj.: 98,4%.

Wydatki Ośrodka w roku 2015 finansowane były z różnych źródeł:

- ze środków budżetu gminy: 2 359 018,83 zł tj. – 18,47%
- ze środków budżetu państwa: 10 414 380,74 zł tj. – 81,53 %

Udział procentowy źródeł finansowania wydatków MOPS w roku 2015 wskazuje na dominującą rolę budżetu państwa, co ilustruje wykres poniżej:

Łączna kwota wydatków w roku 2015 obejmuje realizację zadań zleconych w wysokości 7 853 897,43 zł oraz zadań własnych w wysokości 4 919 502,14 zł.

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizacji zadań przedstawia zestawienie poniżej.

Tabela 4 – Struktura wydatków w 2015 roku na zadania

Lp.	Formy świadczeń wg rozdziałów	Zadania zlecone		Dotacje celowe		Zadania samorządowe	
		Plan w zł	Wykonanie	Plan w zł	Wykonanie	Plan w zł	Wykonanie
1.	Rozdział 85195 Pozostała działalność	700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej	0,00	0,00	0,00	0,00	167.000,00	156.819,03
3.	Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	0,00	0,00	0,00	0,00	12.200,00	12.200,00
4.	Rozdział 85206 Wspieranie rodziny	0,00	0,00	34.500,00	34.283,20	177.948,00	172.914,30
5.	Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne	7.800.000,00	7.765.205,31	0,00	0,00	59.852,00	56.268,52
6.	Rozdział 85213 Ubezpieczenia zdrowotne	78.000,00	77.448,12	54.000,00	52.935,41	0,00	0,00
7.	Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze	0,00	0,00	827.000,00	742.966,39	203.000,00	203.000,00
8.	Rozdział 85216 Zasiłki stałe	0,00	0,00	516.000,00	510.458,71	0,00	0,00
9.	Rozdział 85219 Utrzymanie ośrodka	9.595,00	9.595,00	305.890,00	305.890,00	1.399.910,00	1.379.329,58
10.	Rozdział 85295 Pozostała działalność	1.649,00	1.649,00	600.000,00	600.000,00	300.000,00	300.000,00
11.	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów	0,00	0,00	337.094,00	313.949,60	100.000,00	78.487,40
Razem		7.889.944,00	7.853.897,43	2.674.484,00	2.560.483,31	2.419.910,00	2.359.018,83
Ogółem zlecone i własne		Plan - 12.984.338,00		Wykonanie – 12.773.399,57			

Wydatki ogółem na zadania zlecone i własne zwiększyły się w 2015 r. w stosunku do roku 2014 o **203 982,36 zł.** – tj. 1,6%.

I.5 Realizacja zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bytowie według rozdziałów klasyfikacji budżetowej

Rozdział 85195 – Pozostała działalność

Potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla 8 osób. Z potwierdzenia (w formie decyzji administracyjnej) mogą korzystać osoby: nieubezpieczone, posiadające obywatelstwo polskie, zamieszkałe na terytorium RP, spełniające kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej.

Rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej

System pomocy instytucjonalnej realizowany jest wówczas, kiedy pomoc środowiskowa jest niewystarczająca bądź nie pewna. Rozwiązaniem tego problemu może być pobyt w domu pomocy społecznej. Wykonywano to zadanie poprzez kwalifikowanie mieszkańców, kierowanie, ustalanie i pokrywanie odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej. W 2015 roku pokrywano koszty pobytu za skierowanych po 01 stycznia 2004 mieszkańców gminy Bytów w następujących domach:

- Dom Pomocy Społecznej dla dzieci w Bielawkach – 1 osoba (dziecko)
- Dom Pomocy Społecznej w Machowinie – 1 osoba (dorosły)
- Dom Pomocy Społecznej w Łosienicach – 2 osoby (dorosłe)
- Dom Pomocy Społecznej w Gniewie – 1 osoba (dorosły)
- Dom Pomocy Społecznej w Malborku – 1 osoba (dorosła).

Łącznie za 6 osób wydatkowano ze środków własnych gminy kwotę **156.819,03**.

Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zespół interdyscyplinarny

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Bytów działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizuje zadania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

MOPS zapewnienia Zespołowi Interdyscyplinarnemu: obsługę organizacyjno - techniczną, lokal, materiały biurowe, dostęp do urządzeń biurowych, miejsce,

w którym można przechowywać dokumentację Zespołu w sposób bezpieczny, tj. zapewniający ochronę danych osobowych.

W roku 2015 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI).

ZI tworzy grupy robocze (GR), których zadaniem jest rozwiązywanie problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach i przygotowanie indywidualnego planu pomocy rodzinie.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. Uprawnione służby sporządziły 57 „Niebieskie Karty – A”, w tym:

- pomoc społeczna – 4,
- policja – 51
- oświata – 0,
- ochrona zdrowia – 1,
- GKRPA – 1.

W 2015 r. utworzonych zostało 47 GR w związku ze wszczęciem procedury „*Niebieskie Karty*”. Łącznie w 2015 roku działało 75 Grup Roboczych, które w minionym roku spotkały się 256 razy. Grupy robocze skierowały wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec **13 osób**. W roku 2015 zakończono procedurę „Niebieskie Karty” w 43 rodzinach. W 29 przypadkach zakończono procedurę w związku z ustaniem przemocy w rodzinie, a w 14 - w związku z nie stwierdzeniem faktu przemocy w rodzinie i brakiem zasadności podejmowania działań..

W 2015 r. na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gmina przyznała Zespołowi Interdyscyplinarnemu w § 85205 środki finansowe w kwocie **12.200 zł.**, które Zespół Interdyscyplinarny wydał w całości.

Struktura tego wydatku przedstawia się następująco:

– zakup materiałów i wyposażenia - 3 200,00 zł

(w tym: zakup materiałów biurowych, zakup tonerów, zakup artykułów spożywczych na szkolenie)

- zakup usług - 8 000,00 zł
(w tym: szkolenie dla przedstawicieli służb, usługi pocztowe, licencja na oprogramowanie do obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego na rok 2016 r.)
- opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych - 1 000,00 zł

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji zadań Zespół przedstawił na Sesji Rady Gminy w marcu br.

Rozdział 85206 – Wspieranie rodziny

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie od 2012 r. realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomagając rodzinom w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach tej pomocy oferuje wsparcie, które obejmuje wiele płaszczyzn, między innymi poradnictwo, pomoc finansową, edukowanie, wspieranie. Pomoc w szczególności jest kierowana do rodzin niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo ze względu na brak kompetencji wychowawczych, ograniczeń intelektualnych lub zagrożonym wykluczeniem społecznym. Trudną sytuację dorosłych członków rodziny i jej negatywne skutki odczuwają małoletnie dzieci. Powyższe trudności bezpośrednio dotyczą ich rozwoju psychicznego i fizycznego, a długofalowo skutkują brakiem samodzielności i umiejętności w funkcjonowaniu w środowisku społecznym. Może prowadzić do niezaradności życiowej i bezsilności w zaspakajaniu swoich potrzeb.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

1. instytucji i podmiotów na rzecz dziecka i rodziny,
2. placówek wsparcia dziennego.

Praca z rodziną prowadzona jest w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji. Uzupełnieniem wsparcia w odniesieniu do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo wychowawcze była pomoc i wsparcie 2 asystentów rodziny, którzy ogółem objęli 16 rodzin.

W przypadku, gdy ośrodek poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przydzielony jej zostaje asystent rodziny. Plan pracy asystenta z rodziną obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych rodziny.

W rodzinach tych istniało realne zagrożenie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub rodzinach zastępczych, bądź dzieci zostały już

umieszczone w pieczy zastępczej. W rodzinach objętych asystenturą było 40 dzieci, z tego w trakcie roku 2 z dzieci trafiło do pieczy zastępczej. W przypadkach pobytu dzieci w pieczy zastępczej rodziny pracowały z asystentami nad powrotem dzieci do rodzin biologicznych.

Asystenci rodziny współpracowali z koordynatorami pieczy zastępczej z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W ramach tych obowiązków uczestniczyli również w organizowanych cyklicznie spotkaniach w PCPR (10 spotkań), mających na celu ocenę sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, oceny rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Podczas spotkań analizowana była także sytuacja rodziny biologicznej i oceniane szanse na powrót dziecka do rodziny biologicznej. Asystenci rodziny przygotowywali opinie i informacje nt. sytuacji rodzin biologicznych na prośbę i potrzeby PPCR (6 opinii).

Gmina współfinansuje pobyt 18 dzieci w pieczy zastępczej, z tego w pierwszym roku pobytu dziecka 10 % wydatków poniesionych na opiekę i wychowanie tj. 8 186,88 zł, w drugim roku pobytu 30 % tj. 29 471,88 zł, w trzecim i następnych latach 50 % tj. 50 677,16 zł. Ogółem w 2015 roku koszt pobytu dzieci z gminy Bytów w pieczy zastępczej wyniósł 88 335,92 zł.

Ogółem na realizację zadania w 2015 r. przeznaczono kwotę **207 197,50**, w tym:

- wydatki budżetowe z dotacji celowej wyniosły - 34 283,20
- wydatki ze środków budżetu gminy wyniosły - 172 914,30.

Struktura tego wydatku przedstawia się następująco:

a) wydatki na wynagrodzenia i pochodne dla asystenta rodzin:

- 4010 wynagrodzenia osobowe - dotacja celowa - 28 840,00
- 4010 wynagrodzenia osobowe - 43 234,61
- 4040 dodatkowe wynagrodzenia roczne - 5 767,12
- 4110 składki na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń (dotacja celowa) - 4 766,07
- 4110 składki na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń - 8 321,55
- 4120 składki na Fundusz Pracy – dotacja celowa - 677,13
- 4120 składki na Fundusz Pracy - 1 184,95

b) wydatki rzeczowe:

- 4210 zakup materiałów i wyposażenia - 10 300,00

- 4300 zakup usług pozostałych - 15 162,58
- 4410 podróże służbowe krajowe - 607,57
- c) świadczenia społeczne:
- 3110 świadczenia społeczne - 88 335,92

Rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne

Świadczenia rodzinne obejmują wypłatę świadczeń, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne stanowią:

- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka,
- świadczenia alimentacyjne.

Dział Świadczeń Rodzinnych wypłaca pełen katalog świadczeń, które przedstawiono w poniższej tabeli wraz z obowiązującymi kwotami.

Tabela 5 – Świadczenia rodzinne w podziale na ich rodzaje i wysokość obowiązujące w okresie zasiłkowym 2014 – 2015

<i>Typ świadczenia</i>	<i>Kwota świadczeń obowiązująca do 31.10.2015</i>	<i>Kwota świadczeń obowiązująca do 31.10.2016</i>
Zasiłek rodzinny	- 77 zł m-nie na dziecko w wieku do 5 lat - 106 zł m-nie na dziecko w wieku 6-18lat - 115 zł m-nie na dziecko w wieku 18-24 lata	- 89 zł m-nie na dziecko w wieku do 5 lat - 118 zł m-nie na dziecko w wieku 6-18lat - 129 zł m-nie na dziecko w wieku 18-24 lata
Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	- 400 zł miesięcznie	- 400 zł miesięcznie
Urodzenie dziecka	- 1 000 zł jednorazowo	- 1 000 zł jednorazowo
Samotnego wychowywania dziecka	- 170 zł m-nie nie więcej niż 340zł na wszystkie dzieci, w przypadku dziecka niepełnosprawnego kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej niż 160 zł na wszystkie dzieci	- 185 zł m-nie nie więcej niż 370zł na wszystkie dzieci, w przypadku dziecka niepełnosprawnego kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł na dziecko, nie więcej niż 160 zł na wszystkie dzieci
Kształcenia rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	- 60 zł m-nie na dziecko w wieku do 5 lat - 80 zł m-nie na dziecko w wieku powyżej 5 lat	- 80 zł m-nie na dziecko w wieku do 5 lat - 100 zł m-nie na dziecko w wieku powyżej 5 lat

Rozpoczęcie roku szkolnego	- 100 zł jednorazowo	- 100 zł jednorazowo
Nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	- 50 zł m-nie (dojazd) na każde dziecko - 90 zł m-nie (zamieszkanie w internacie) na dziecko	- 63 zł m-nie (dojazd) na każde dziecko - 105 zł m-nie (zamieszkanie w internacie) na dziecko
Wychowanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	- 80 zł m-nie	- 90 zł m-nie
Zasiłek pielęgnacyjny	- 153 zł m-nie	- 153 zł m-nie
Świadczenie pielęgnacyjne	-1 200 zł m-nie do 30.04.2014 r.	- 1 200 zł m-nie
Specjalny zasiłek opiekuńczy	- 520 zł m-nie	- 520 zł m-nie
Zasiłek dla opiekuna	- 520 zł m-nie	- 520 zł m-nie
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka („becikowe”)	- 1 000 zł jednorazowo	- 1 000 zł jednorazowo

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje każdej rodzinie, jeżeli spełnia obowiązujące w ustawie kryteria. Według jednego z kryterium dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, albo dochód osoby uczącej się nie mógł przekroczyć kwoty 574,00 zł oraz 674,00 zł, (gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne), które obowiązywało w okresie od 01 stycznia 2014 r. do 31 października 2015 r., oraz kwoty 664,00 zł i 764,00 zł, (gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne) w okresie od 1 listopada 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują na wniosek osoby zainteresowanej.

Liczba świadczeń rodzinnych w 2015 r. wyniosła 40.294 i uległa zmniejszeniu w stosunku do lat 2013 i 2014, w których odnotowano odpowiednio 44.268 i 42.258.

Poniżej przedstawiono liczbę świadczeń w roku 2015 w porównaniu do roku 2013 i 2014.

Tabela 6 – Liczba świadczeń w latach 2013-2015

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń 2013	Liczba świadczeń 2014	Liczba świadczeń 2015
1.	Zasiłki rodzinne	22.373	20.731	19.572
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	10.030	8.914	8.205
2 a	Urodzenie dziecka	136	93	108
2 b	Opieka nad dzieckiem w okresie	673	439	363

	korzystania z urlopu wychowawczego			
2 c	Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	904	790	703
2 d	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	238	267	234
2 e	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	1.412	1.148	964
2 f	Rozpoczęcia roku szkolnego	1.348	1.279	1.201
2 g	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	91	88	95
2 h	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	1.192	1.052	960
2 i	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	4.036	3.758	3.577
3.	Świadczenia opiekuńcze (wiersz 3.+4.)	11.615	12.364	12.268
3 a	Zasiłki pielęgnacyjne	10.204	10.447	10.555
3 b	Świadczenia pielęgnacyjne	1.397	905	895
3 c	Specjalny zasiłek opiekuńczy	14	45	192
4.	Zasiłek dla opiekuna	0	967	626
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	250	249	249

Z zestawienia wynika, że następuje zmniejszenie liczby przyznawanych świadczeń. Spadek ma swoje źródła w następujących czynnikach:

- wzrost zamożności niektórych rodzin, co zmniejsza liczbę osób uprawnionych,
- przyznawanie świadczeń rodzinnych obywatelom polskim przez właściwe instytucje na obszarze Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Pomimo, że osoby te nie korzystają ze świadczeń w naszym Ośrodku to nie oznacza, że są to sprawy zakończone, gdyż w obowiązku ośrodka jest uchylene decyzji nawet kilka okresów wstecz, jak również sprawdzenie przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Gdańsku, w jakim okresie należały się świadczenia za granicą; realizacja świadczeń rodzinnych jest procesem dynamicznym, reagującym na bieżąco na zmiany sytuacji życiowej świadczeniobiorców. Przykładem takiej sytuacji może być: uzyskanie lub utrata dochodu, zawarcie związku małżeńskiego, śmierć członka rodziny, zmiana miejsca zamieszkania, zaprzestanie kontynuacji nauki przez dziecko w wieku powyżej 18 roku życia.

W 2015 roku realizowano nadal świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Świadczenie alimentacyjne przysługuje dzieciom uprawnionym do alimentów zasądzonych od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. W ramach realizacji zadania w 2015r. O tę formę pomocy wnioskowało 147 osób. Wydano 443 decyzje na podstawie, których zrealizowano 2.623 świadczenia na łączną kwotę 972 585 zł.

W ramach postępowań wobec dłużników alimentacyjnych odzyskano kwoty:

- 138 641,23 zł kwota zwrócona przez dłużników,
- 58 082,00 zł stanowi dochód gminy Bytów,
- 22 818,07 zł przekazano na dochody innym gminom.

Przeprowadzono również 42 wywiady alimentacyjne. Poinformowano komornika o ustaleniach z wywiadu oraz oświadczenia majątkowego, mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. W wyniku informacji zawartych w wywiadach:

- zobowiązano 3 dłużników do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- wobec 12 dłużników wystąpiono z wnioskiem do PUP o aktywizację zawodową,
- w 32 przypadkach wszczęto postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań, w tych sprawach wydano 10 decyzji,
- skierowano 1 zawiadomienie do Prokuratury rejonowej w Bytowie o podejrzenie popełnienia przestępstwa w zw. z art. 209 par. 1 kk,
- zwrócono się do Starosty o zatrzymanie prawa jazdy dla 1 dłużnika.
- wykonano 676 zgłoszeń do biur informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

Wydatki poniesione na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w 2015 r.:

Tabela 7 – Wydatki na świadczenia rodzinne

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota
1.	Zasiłki rodzinne	1 965 840,00
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	942 215,90
2 a	Urodzenie dziecka	108 000,00
2 b	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	142 974,90
2 c	Z tytułu samotnego wychowywania dziecka	124 940,00

2 d	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	14 880,00
2 e	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	80 080,00
2 f	Rozpoczęcia roku szkolnego	120 100,00
2 g	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	8 670,00
2 h	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	50 561,00
2 i	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	292 010,00
3.	Świadczenia opiekuńcze	3 104 555,50
3 a	Zasiłki pielęgnacyjne	1 614 456,00
3 b	Świadczenia pielęgnacyjne	1 067 253,00
3 c	Specjalny zasiłek opiekuńczy	98 349,00
3 d	Zasiłek dla opiekuna	324 497,50
4.	Fundusz Alimentacyjny	972 585,00
5.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	249 000,00
6.	Składki emerytalno - rentowe	235 535,56
8.	Pozostałe odsetki (zasiłek dla opiekuna)	1 197,00
9.	Koszty obsługi	224 257,22
RAZEM:		7 765 205,31

W 2015 r. wydano **2.222** decyzje w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym w sprawie:

1. świadczeń rodzinnych – 1.779,
2. świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 443.

Od powyższych decyzji wniesiono 8 odwołań, z czego:

- 8 przekazano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, jako organu II instancji, który wydał:
 - 2 zmieniające decyzje
 - 4 utrzymano w mocy
 - 2 organ II uchylił i przekazał do ponownego rozpatrzenia.

Ponadto na obsługę zadania, przeznaczono również środki samorządowe w kwocie **56 268,52 zł.**

Rozdział 85213 – Ubezpieczenia zdrowotne

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane były ze środków na zadania zlecone i własne. W 2015 r. ze środków na zadania zlecone wydano kwotę – **77 448,12 zł** i z zadań własnych kwotę – **52 935,41 zł**, z tego:

- z tytułu pobierania świadczeń rodzinnych – 145 osób (1.016 świadczeń) na kwotę 77 448,12 zł
- z tytułu zajęć w Centrum Integracji Społecznej – 39 osób (182 świadczenia) na kwotę 8 797,66 zł
- z tytułu pobierania świadczeń z pomocy społecznej, tj. zasiłku stałego – 122 osób (1.127 świadczeń) na kwotę 44 135,75 zł.

Rozdział 85214 – Zasiłki i pomoc w naturze

Zadanie realizowane była ze środków własnych gminy, w ramach tego zadania wydano kwotę **945 966,39 zł**.

Pomoc przyznano w następujących formach:

Tabela 8 – Wydatki na zasiłki celowe i okresowe

Lp.	FORMY POMOCY	LICZBA RODZIN	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ
1.	Zasiłki celowe i w naturze:	580	1.740	164 822,70
	w tym: zasiłki celowe specjalne	77	131	21 462,14
	zasiłki celowe	373	1.197	122 105,48
	bony towarowe	47	132	7 940,00
	schronienie	2	276	8 935,08
	sprawienie pogrzebu	1	1	1 580,00
	zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	3	3	2 800,00
2.	Zasiłki okresowe	431	2.126	781 143,69
	w tym: dotacje celowe	x	x	742 966,39
	środki własne	x	x	38 177,30
Razem				945 966,39

Rozdział 85216 – Zasilki stałe

Zasilki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy. Na realizację zadania wydano z dotacji celowej kwotę **510 458,71 zł.**

Analiza wydatków przedstawia się następująco:

Tabela 9 – Wydatki na zasilki stałe

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ
Zasilki stałe – dotacje celowe	131	1.198	510 458,71
osoby samotnie gospodarujące	93	879	417 398,00
osoby pozostające w rodzinie	39	319	93 060,71

Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Utrzymanie ośrodka w 2015 r. finansowane było częściowo z dotacji zleconej, celowej oraz środków własnych gminy i wyniosło **1.694.814,58 zł,**

w tym:

- wydatki budżetowe z dotacji celowej wyniosły - 305 890,00
- wydatki ze środków budżetu gminy wyniosły - 1 379 329,58
- wydatki budżetowe z dotacji zleconej wyniosły - 9.595,00

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

a) wynagrodzenia i pochodne:

1.474.960,35

- 4010 wynagrodzenia osobowe – dotacje celowe - 228 940,00
- 4010 wynagrodzenia osobowe - 907 475,02
- 4040 dodatkowe wynagrodzenia roczne – dotacje celowe - 16 740,00
- 4040 dodatkowe wynagrodzenia roczne - 67 695,47
- 4110 składki na ubezpieczenie społeczne – dotacje celowe - 36 800,00
- 4110 składki na ubezpieczenie społeczne - 163 672,05
- 4120 składki na Fundusz Pracy– dotacje celowe - 5 230,00
- 4120 składki na Fundusz Pracy - 14 991,36
- 4440 odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych - 33 416,45

b) utrzymanie ośrodka i wydatki rzeczowe:

219.854,23

– 3020 ekwiwalent za używanie własnej odzieży i obuwia	-	7 113,09
– 3030 różne wydatki na rzecz osób fizycznych (wynagrodzenie dla opiekunów sądowych) – zadania zlecone	-	9 595,00
– 4210 zakup materiałów i wyposażenia	-	27 400,00
– 4210 zakup materiałów i wyposażenia – dotacje celowe	-	8 180,00
– 4260 zakup energii, co, wody	-	36 000,00
– 4270 zakup usług remontowych	-	23 335,39
– 4280 zakup usług zdrowotnych	-	1 255,00
– 4300 zakup usług pozostałych – dotacje celowe	-	10 000,00
– 4300 zakup usług pozostałych	-	46 681,02
– 4360 opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych	-	4 148,05
– 4400 opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe	-	22 740,40
– 4410 podróże służbowe krajowe	-	3 808,07
– 4430 różne opłaty i składki	-	3 827,00
– 4480 podatek od nieruchomości	-	2 921,96
– 4520 opłaty na rzecz budżetów jst	-	656,00
– 4700 szkolenia pracowników	-	12 193,25

Rozdział 85295 – Pozostała działalność

1. Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenem objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych i samotnych. W ramach programu realizowano: posiłki dla dzieci w szkołach, posiłki dla osób dorosłych, pomoc rzeczową w postaci bonów żywnościowych, świadczenia pieniężne na zakup posiłku lub żywności (zasilek celowy).

Ogólny koszt realizacji ww. programu wyniósł: - 900 000,00 zł

w tym:

z dotacji celowej	- 600 000,00 zł
ze środków samorządowych	- 300 000,00 zł

W ramach Rządowego programu w 2015 r. udzielono pomocy **1.762 osobom**, z której skorzystali:

- dzieci od 0-7 roku życia – 305 osób (w tym z posiłku - 98)
- uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych – 592 osoby (w tym z posiłku - 473)
- pozostałe osoby – 865 osób (w tym z posiłku- 90).

Ze środków Programu w 8 szkołach podstawowych i gimnazjalnych gminy Bytów dożywianych było 552 uczniów (w tym 147 osób w ramach Uchwały Nr XXXVII/323/2014 Rady Miejskiej w Bytowie z dnia 29 stycznia 2014r. w sprawie przyjęcia programu osłonowego w zakresie dożywiania „Pomoc gminy Bytów w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020), którym wydano 55.261 posiłków. Średni koszt posiłku wyniósł 4,97 zł. Finansowanie dożywiania dzieci w szkołach obejmowało również szkoły spoza naszej gminy dla uczniów, którzy zamieszkują na terenie naszej gminy, a kontynuują tam naukę.

Bony żywnościowe przyznano 381 rodzinom, zaś świadczenie pieniężne na zakup żywności 451 rodzinom.

W ramach Programu Rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” pomoc przyznano w następujących formach:

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób	Liczba rodzin	Kwota świadczenia	Środki własne	Dotacja celowa
1.	Dożywianie, w tym:	514	304	367.731,30	122.606,30	245.125,00
	Dzieci w szkołach	424	224	268.499,30	52.318,30	216.181,00
	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 Ustawy o pomocy społecznej	90	80	99.232,00	70.288,00	28.944,00
2.	Bony żywnościowe	381	377	142.793,88	30.325,68	112.468,20
3.	Świadczenia pieniężne	451	442	378.122,02	144.102,02	234.020,00

4.	Pomoc w formie posiłku nie wymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego	147	0,00	11.352,80	2.966,00	8.386,80
Ogółem:				900.000,00	300.000,00	600.000,00

2. Rządowy program - Wspieranie osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne

W 2015 r. wypłacono z rządowego programu wspierania osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne za 2014 r. Na jego realizację otrzymaliśmy środki na zadania zlecone gminie w kwocie **1 649,00 zł**,

w tym:

- a) wydatki rzeczowe
 - 4210 zakup materiałów i wyposażenia - 49,00
- b) świadczenia społeczne
 - 3110 świadczenia społeczne - 1 600,00

Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie, jako organ właściwy realizuje zadania w zakresie przyznawania dla uczniów świadczenia materialnego o charakterze socjalnym. Stypendium szkolne jest jedną z form pomocy społecznej, którą przyznaje się na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty.

1. Stypendium szkolne

Stypendium szkolne ukierunkowane jest na całkowite lub częściowe pokrywanie kosztów na cele edukacyjne.

W roku 2015r. wnioski o przyznanie stypendium szkolnego złożyło **272 rodziny**, w tym rozpatrzono **pozytywnie 254 wnioski**.

Stypendium w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności na zakup podręczników, przyborów szkolnych, odzieży sportowej i obuwia sportowego oraz innych materiałów dydaktycznych **wypłacono 446 uczniom**. W związku z przekroczeniem kryterium ustawowego, tj. 514,00 zł, pomocy materialnej

w formie stypendium szkolnego **odmówiono 29 uczniom**. Najniższe stypendium w 2015r. wyniosło 90,00 zł miesięcznie, średnie 130,00 zł miesięcznie zaś najwyższe 160,00 zł miesięcznie. Od 15 grudnia 2015r. w związku ze zmianą uchwały Rady Miejskiej w Bytowie wysokość stawek stypendium szkolnego uległa zmianie i wynosi obecnie: 110,00 zł miesięcznie, średnie 150,00 zł miesięcznie zaś najwyższe 180,00 zł miesięcznie. Wypłata stypendium szkolnego następowała po dostarczeniu przez wnioskodawców dowodów poniesionych kosztów na cele edukacyjne, np. faktur lub imiennych rachunków.

2. Zasiłek szkolny

Przyznawany jest uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, w szczególności takiego jak: klęska żywiołowa (pożar, powódź), kradzież, śmierć rodzica lub opiekuna prawnego, ciężka choroba w rodzinie (zdarzenia muszą być potwierdzone stosownymi zaświadczeniami i dokumentami).

W 2015 r. rozpatrzono 7 wniosków, z których zasiłek szkolny **przyznano 12 uczniom**. Wszystkie zasiłki szkolne zostały przyznane w formie pieniężnej.

Na realizację powyższych zdań wydano ogółem kwotę 392 437,00 zł:

w tym:

1. Stypendia szkolne: **386 917,00 zł**
 - z dotacji celowej - 309 533,60 zł
 - ze środków własnych - 77 383,40 zł
2. Zasiłki szkolne: **5 520,00 zł**
 - z dotacji celowej - 4 416,00 zł
 - ze środków własnych - 1 104,00 zł

Pomoc materialna dla uczniów jest finansowana w 80% ze środków budżetu państwa i w 20% ze środków budżetu gminy.

II Inna działalność Ośrodka

II.1 Prace społeczno – użyteczne:

MOPS organizował prace społeczno - użyteczne (PSU), jako formę aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. PSU pomagają bezrobotnym w łagodzeniu negatywnych skutków bezrobocia, dają szansę dla osób skierowanych na powrót na rynek pracy (zatrudnienie) i umożliwiają uzyskanie dochodów.

Ogólny koszt prac społecznie użyteczne wyniósł 147 087,90 zł, w tym koszty poniesione przez poszczególne instytucje wyniosły:

- Urząd Miejski - 41 753,88 zł
- Powiatowy Urząd Pracy - 88 252,74 zł
- Szpital - 17 081,28 zł

W ramach PSU w 2015 r. Ośrodek zaktywizował łącznie 86 osób bezrobotnych.

Prace były wykonywane w następujących podmiotach:

- Sołectwa: Dąbie, Gostkowo, Grzmiąca, Mądrzechowo, Niezabyszewo, Pomysk Mały, Pomysk Wielki, Rzepnica, Sierzno, Świątkowo, Ząbinowice. W ramach prac wykonywano: sprzątanie chodników, placów zabaw, świetlic, przystanków PKS, parkingów, koszenie trawy, sadzenie kwiatów i krzewów, oczyszczanie poboczy dróg, odśnieżanie itp.,
- SP Niezabyszewo: sprzątanie i prace porządkowe na terenie szkoły i wokół obiektu,
- SP nr 5 Bytów: prace porządkowe wokół szkoły i w szkole,
- Gimnazjum nr 2 Bytów: sprzątanie pomieszczeń szkolnych,
- Miejski Klub Sportowy „Bytovia”: prace porządkowe w „Domku Piłkarza" i na terenie boiska MOSiR-u,
- Kompleks Basenowo - Rekreacyjny: prace porządkowe, odśnieżanie
- MOPS Bytów: prace porządkowe w Ogrzewalni dla osób bezdomnych przy ul. Przemysłowej 38; roznoszenie korespondencji; pomoc podopiecznym: robienie zakupów, sprzątanie,
- Bytowskie Centrum Kultury: sprzątanie dziedzińca i wzgórza zamkowego,

- Szpital Powiatowy Bytów: sprzątanie terenu szpitala, pomoc przy pracach remontowych oraz pomoc w punkcie dystrybucji pościeli,
- Środowiskowy Dom Samopomocy Bytów: prace porządkowe w placówce, pomoc podopiecznym ŚDS,
- Centrum Integracji Społecznej: sprzątanie posesji Miła 26 i 26a, odśnieżanie chodników.

II.2 Zadania z zakresu pomocy społecznej zlecone do realizacji innym podmiotom

– Ośrodek wsparcia Środowiskowy Dom Samopomocy w Bytowie

Realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ośrodku wsparcia – Środowiskowym Domu Samopomocy w Bytowie zlecono Fundacji „Sprawni Inaczej”.

Środowiskowy Dom Samopomocy w gminie Bytów przeznaczony jest dla 42 osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie, osób, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy.

W analizowanym okresie MOPS przyznał miejsca w ŚDS 46 osobom na podstawie decyzji administracyjnych.

ŚDS prowadzi terapię zajęciową i ruchową oraz rehabilitację społeczną, zawodową i medyczną, zajęcia terapii indywidualnej i grupowej, pomoc lekarzy specjalistów i psychologa, wspieranie rodziców/opiekunów i najbliższego otoczenia.

Koszt realizacji zadania wyniósł: 545 064 zł, w tym:

- z budżetu państwa: 514 584,00 zł
- z budżetu gminy: 30 480,00 zł

Usługi opiekuńcze

Zadanie realizowane jest ze środków samorządowych oraz dotacji budżetu państwa w ramach zadań własnych i zleconych.

W 2015r. pomocą w formie usług opiekuńczych objęto 26 osób. Wypracowano 7.700 godzin. Zadanie jest realizowane przez Centrum Integracji w Bytowie i tam też znajdują się środki na realizację tego zadania.

Szczególny rodzaj usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi organizują gminy, jako zadania zlecone przez administrację rządową. Z tej formy pomocy korzystało 15 osób, wypracowano łącznie 6.373 godziny.

Zadanie realizowane było przez:

- Centrum Integracji Społecznej w Bytowie dla 3 osób z zaburzeniami psychicznymi
- Fundację „Sprawni Inaczej” dla 12 osób z zaburzeniami psychicznymi ze spektrum autyzmu. W ramach realizacji zadania zajęcia prowadzone były przez specjalistów: pedagogów, terapeutów zajęciowych, logopedów, psychologów i fizjoterapeutów. Rodzaj terapii zlecany był przez lekarza psychiatrę lub psychologa. Z tej formy pomocy w okresie sprawozdawczym skorzystało **12** dzieci. Wypracowano 2.100 godzin. Koszt zadania wyniósł 63 000,00 zł.

Środki na zadania znajdowały się w budżecie gminy Bytów.

II.3 Poradnictwo specjalistyczne

Jednym z elementów systemu polityki społecznej realizowanej przez MOPS w Bytowie jest zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa prawnego i psychologicznego. Z tej formy pomocy korzystały głównie osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej.

– Poradnictwo prawne

Radca prawny zatrudniony w MOPS udzielał pomocy w formie porad prawnych. Pomoc ta udzielana była najczęściej w formie przygotowania pism procesowych z zakresu prawa rodzinnego i cywilnego.

Dużą grupę stanowią mieszkańcy, którzy zgłaszają się do prawnika z zagadnieniami z zakresu ustania małżeństwa wskutek rozwodu oraz zaciąganiem zobowiązań przez nich samych i członków ich rodzin. Z tej formy wsparcia skorzystało 148 osób (318 osób w rodzinach

– Poradnictwo psychologiczne

W 2015 r. psycholog przeprowadził konsultacje indywidualne z klientami Ośrodka (140 rodziny – 294 osoby w rodzinach).

Konsultacje indywidualne dotyczyły głównie tematów:

uzależnienie od alkoholu, współuzależnienie, przemoc w rodzinie, śmierć lub choroba bliskiej osoby, akceptacji niepełnosprawności, problemy opiekuńczo-wychowawcze – strata rodzica, traumy po wypadkach samochodowych i inne.

Przeprowadzono badanie inteligencji testem WAIS (Wechsler Adult Intelligence Scale). Odbyły się wizyty domowe (wsparcie osób niepełnosprawnych, zaburzonych psychicznie, motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego lub zmiany trybu życia).

Ponadto przy udziale psychologa odbyło się 7 spotkań z mieszkańcami lokali przy ul. Przemysłowej nr 38, których celem było budowanie pozytywnych relacji sąsiedzkich, podniesienie świadomości mieszkańców o zjawisku demoralizacji dzieci i młodzieży. Omawiano również metody i sposoby organizowania czasu wolnego przez społeczność lokalną

II.4 Akcja świąteczna 2015

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytowie zorganizował akcję świąteczną skierowaną do dzieci, osób samotnych, bezdomnych i niepełnosprawnych, zamieszkałych na terenie gminy Bytów. Akcja podzielona była na dwie części. Pierwszą z nich było spotkanie z okazji dnia Św. Mikołaja dla dzieci w przedziale wiekowym 3–11 lat. Impreza odbyła się 5 grudnia 2015 r. w Bytowskim Centrum Kultury. W zabawie wzięło udział 293 dzieci wytypowanych przez pracowników socjalnych MOPS w Bytowie. Dzieci uczestniczące w imprezie pochodziły z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych alkoholizmem, bezrobociem, przemocą w rodzinie, a także z rodzin niepełnych i wielodzietnych. Pozostałe dzieci z rodzin korzystających z pomocy z tut. Ośrodka w przedziale wiekowym 12–15 lat (120 dzieci) otrzymały paczki w innym dniu. Paczki w łącznej liczbie 413 sfinansowane były ze środków Rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Łączny koszt paczek dla wszystkich dzieci wyniósł 42 956,12 zł.

Drugą częścią projektu była kolacja wigilijna, na którą zaproszono 92 osoby, mieszkańców gminy Bytów. Wieczera wigilijna odbyła się 21 grudnia 2015r. w Restauracji „Jaś Kowalski” w Bytowie. Kolacja wigilijna ufundowana była przez restaurację, ryby i ciasto pozyskano od sponsorów. Goście wigilijni otrzymali paczki żywnościowe zakupione w ramach Rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie

dożywiania" oraz środków własnych gminy. Łączny koszt zakupu paczek wyniósł 9 128,40 zł.

Współrealizatorami projektu byli: Restauracja „Jaś Kowalski” w Bytowie, Bytowskie Centrum Kultury, „Caritas” przy Parafii Św. Katarzyny w Bytowie.

II.5 Pomoc żywnościowa

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) 2014 – 2020 jest programem polegającym na dostarczaniu najuboższym osobom w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Dodatkowo wobec wielu osób objętych programem realizowane były różne działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne (tzw. środki towarzyszące). Wsparcie w postaci pomocy żywnościowej w ramach PO PŻ adresowane jest do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, spełniających kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, (czyli z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych), których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 951 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 771 zł dla osoby w rodzinie. Osoby i rodziny, które nie korzystają z pomocy społecznej, mogą być kierowane do uzyskania pomocy żywnościowej na podstawie oświadczenia o wysokości dochodów i spełniania przesłanek, o których mowa w art. 7 ww. ustawy. Ważnym elementem w PO PŻ jest obowiązkowe prowadzenie działań włączenia społecznego, mającego na celu włączenie osób doświadczających deprivacji materialnej w funkcjonowanie społeczności lokalnych, pomoc towarzyszącą niezbędną dla zaspakajania podstawowych potrzeb życiowych, a także wzmacnianie samodzielności i kompetencji w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rolą ośrodków w tym zakresie jest współpraca z organizacjami w celu:

- udzielenia pomocy osobom korzystającym ze wsparcia Programu na drodze do aktywizacji społecznej,
- oceny, czy poszczególne osoby wymagają wsparcia aktywizacyjnego w postaci usług aktywnej integracji lub innych usług społecznych,

a także

- kierowania osób zgłaszających chęć korzystania z pomocy żywnościowej do objęcia wsparciem aktywizacyjnym przez innych beneficjentów EFS (Europejskiego Funduszu Społecznego),
- informowania o możliwościach uzyskania wsparcia przez odbiorców pomocy PO PŻ ze środków EFS w postaci uczestnictwa w konkretnych projektach.

Gmina Bytów przystąpiła do realizacji PO PŻ w ramach Podprogramu 2015 we współpracy ze Stowarzyszeniem NAZARET w czerwcu 2015 r. Podprogram zakładał realizację w okresie od 01.06.2015 r. do 30.04.2016 r. dystrybucję żywności w formie paczek żywnościowych składających się z minimum 6 rodzajów artykułów spożywczych spośród 3 grup towarowych, łącznie wydano 6.661 paczek. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zakwalifikował do udziału w Podprogramie 490 rodzin (1.455 osób w rodzinie). W łącznej liczbie 1.455 osób objętych pomocą żywnościową było:

- 701 kobiet i 754 mężczyzn,
- 25 bezdomnych, 219 niepełnosprawnych, 274 bezrobotnych, 937 osób z pozostałych grup,
- 541 osób do 15 r.ż., 18 osób powyżej 65 r.ż. oraz 896 osób w pozostałych kategoriach wiekowych,
- 1.302 osoby do 100% kryterium dochodowego oraz 153 osoby w przedziale 100% - 150% kryterium.

Rodziny otrzymały następujący asortyment:

- artykuły skrobiowe: makaron świderki (4.068,5 kg), ryż biały (3.900 kg), kasza jęczmienna (5.448,5 kg), płatki kukurydziane (1.300 kg),
- artykuły mleczne: mleko (6.738 l), ser topiony (1.114,9 kg),
- artykuły warzywne i owocowe: groszek z marchewką (2.353,6 kg), koncentrat pomidorowy (1.416,64 kg), dżem truskawkowy (2.390,7 kg), sok jabłkowy (4.116 l),
- artykuły mięsne: mielonka wieprzowa (5.025,6 kg), klopsiki w sosie własnym (3.565,75 kg),
- cukier biały (3.900 kg),
- tłuszcze: olej rzepakowy (2.851 l).

Zgodnie z wytycznymi do Podprogramu 2015 realizowane były działania towarzyszące (niefinansowane ze środków PO PŻ) skierowane do osób korzystających z pomocy żywnościowej. W okresie sprawozdawczym obejmującym realizację PO PŻ – Podprogram 2015:

1. udzielono wsparcia psychologicznego 70 beneficjentom ostatecznym Programu w postaci konsultacji psychologicznych świadczonych przez psychologa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
2. udzielono wsparcia bezdomnym osobom (beneficjentom Ostatecznym PO PŻ) w postaci następujących działań:
 - a) korzystanie z ogrzewalni dla bezdomnych osób,
 - b) korzystanie z kąpieli, możliwości przeprania ubrań, bielizny,
 - c) dostarczanie artykułów higieny osobistej, preparatów na świerzb, wszawicę, środków opatrunkowych, przeciwbólowych,
 - d) uczestnictwo w zajęciach prowadzonych w ramach Punktu Informacyjnego, tj. poradnictwo socjalne, prewencyjne, zdrowotne,
 - e) kultywowanie tradycji - organizacja Wigilii i Świąt Bożego Narodzenia.

Ponadto w ramach działań towarzyszących finansowanych ze środków PO PŻ zostały zorganizowane przez Bank Żywności w Chojnicach warsztaty: kulinarne oraz edukacji ekonomicznej, w których uczestniczyło łącznie 68 osób. Podczas warsztatów kulinarnych uczestnicy pogłębili swoją wiedzę w zakresie przygotowywania potraw z wykorzystaniem produktów otrzymywanych w ramach pomocy żywnościowej. W trakcie warsztatów edukacji ekonomicznej uczestnikom dostarczono informacji nt. zasad konstrukcji domowego budżetu, deficytu w domowym budżecie, sposobów na drobne oszczędności.

II.6 Współpraca z Policją

Współpraca z Policją polegała m.in. na:

- obustronnym przekazywaniu informacji dotyczących podjętych działań w rodzinach i u osób bezdomnych,
- monitorowaniu rodzin, w szczególności rodzin z dziećmi, zagrożonych dysfunkcjami, kryzysem, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, wymagających wsparcia w godzinach wieczornych oraz w dni wolne od pracy,

- wymianie informacji, wspólnych wyjazdach w sprawach wymagających natychmiastowej interwencji,
- uczestnictwie dzielnicowych i pracowników socjalnych w Grupach Roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- odebraniu z rodziny biologicznej i zabezpieczeniu w 1 przypadku 2 dzieci na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II.7 Przeciwdziałanie bezdomności

W związku z przebywającymi na terenie naszej gminy 49 osobami bezdomnymi, (11 osób posiada świadczenie w postaci zasiłku stałego), wymagającymi wsparcia w postaci ochrony przed niskimi temperaturami, zapewnieniem ciepłego posiłku oraz odzieży, Ośrodek podejmował następujące działania:

1. Zabezpieczał bezdomne osoby w ciepły posiłek (w okresie I – III i X – XII we wszystkie dni tygodnia oraz święta, w okresie IV – IX w dni powszednie), od 01 kwietnia 2015 r. osoby bezdomne spożywały posiłek w pomieszczeniu ogrzewalni w godz. 13.00 – 14.00,
2. Świadczył intensywną pracę socjalną na rzecz osób bezdomnych, w tym osób przebywających w ogrzewalni przy ul. Przemysłowej 38/17,
3. Zapewniał schronienie dla osób bezdomnych:
 - opłacał koszty pobytu 2 osób w placówkach schronienia poza gminą Bytów, 1 osoby w Domu Pomocy Społecznej,
 - prowadził wspólnie ze Stowarzyszeniem NAZARET ogrzewalnię (placówkę niskoprogową dla osób bezdomnych z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych),
4. Zabezpieczał osoby bezdomne w odzież, obuwie, artykuły spożywcze, lekarstwa (zasiłki celowe, bony towarowe, spożywcze, dystrybucja odzieży),
5. Skierował 25 bezdomnych osób do otrzymania pomocy żywnościowej i otrzymania wsparcia w ramach działań towarzyszących w PO PŻ w ramach Podprogramu 2015 (opisanym w części II.5),
6. Umożliwiał osobom bezdomnym dbanie o zdrowie i higienę osobistą poprzez zabezpieczanie ich w niezbędne lekarstwa, środki opatrunkowe, środki przeciw wszawicy, świerzbowi, prysznic, pranie lub wymianę odzieży,

7. Zorganizował we współpracy z CARITAS przy Parafii Św. Katarzyny w Bytowie i Restauracją „Jaś Kowalski” wieczerzę wigilijną dla osób bezdomnych, niepełnosprawnych i samotnych, w której uczestniczyło 28 bezdomnych osób,
8. Współpracował ze Stowarzyszeniem NAZARET aplikującym w ramach ogłoszonych konkursów na realizację zadań publicznych o środki finansowe na funkcjonowanie ogrzewalni. Wspólna realizacja 2 projektów pod nazwą „Ogrzewalnia dla osób bezdomnych” współfinansowanych ze środków:

- Wojewody Pomorskiego w kwocie 9.000 zł.
- Gminy Bytów w kwocie 2.150 zł

pozwoliła na prowadzenie w okresie I – III i X – XII 2015 ogrzewalni dla 20 bezdomnych osób. Ogrzewalnia czynna była w godzinach 18.00 – 8.00, w okresie bardzo niskich temperatur godziny otwarcia i zamknięcia były adekwatnie do potrzeb regulowane.

Z usług placówki skorzystało w ww. okresie łącznie 46 osób (45 M i 1 K). Na ogólną liczbę osób bezdomnych, które skorzystały z ogrzewalni 26 osób było z terenu naszej gminy, pozostałe 20 osób pochodziło z innych miejscowości, wśród nich była 1 osoba z Ukrainy. Wśród osób bezdomnych były 4 osoby niepełnosprawne.

W ramach realizowanych projektów funkcjonował Punkt Informacyjny, gdzie:

- funkcjonariusz KPP, w ramach swoich obowiązków służbowych, prowadził poradnictwo prewencyjne, łącznie odbyło się 27 spotkań,
- pracownik socjalny, w czasie ponadnormatywnym, prowadził poradnictwo socjalne, łącznie odbyło się 26 spotkań,
- edukator zdrowotny prowadził 2-godzinne zajęcia edukacyjne dot. higieny osobistej, higieny żywienia, wpływu nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, trybu życia osoby bezdomnej i chorób z tym związanych: cukrzyca, stopa cukrzycowa, marskość wątroby, odmrożenia, owrzodzenia, choroby skóry, łącznie odbyło się 7 spotkań.

Ponadto, w ramach realizowanego projektu, zorganizowano w ogrzewalni wieczerzę wigilijną oraz obchodzono święta Bożego Narodzenia. Odmalowano placówkę oraz pomieszczenie magazynowe, zakupiono maszynkę do strzyżenia włosów, ręczniki, suszarkę do ubrań i bielizny, regał na ubrania.

Bieżące funkcjonowanie placówki (wpuszczanie osób bezdomnych, prowadzenie rejestru, sprzątanie ogrzewalni i sanitariatów, pomoc w zabiegach higienicznych) oraz przygotowanie pomieszczenia ogrzewalni do spożywania i po spożyciu posiłku zapewniały mieszkanki budynku przy ul. Przemysłowej 38. Prace te były wykonywane w ramach prac interwencyjnych oraz wolontariatu.

Tabela nr 10 – Inne działania

Lp.	Działania
1	<p>Pomocy społecznej udzielano na podstawie wywiadów środowiskowych. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało:</p> <p><u>do 30 września 2015 r.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osobie samotnej, której dochód nie przekraczał kwoty 542 zł • osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał kwoty 456 zł. <p>W przypadku przyznawania pomocy w zakresie dożywiania na podstawie Ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” prawo do świadczeń przysługiwało:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 150 % ustawowego kryterium, tj. kwoty 813 zł, • dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekracza 150% ustawowego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. kwoty 684 zł na osobę w rodzinie. <p><u>od 1 października 2015 r.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osobie samotnej, której dochód nie przekraczał kwoty 634 zł • osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał kwoty 514 zł. <p>W przypadku przyznawania pomocy w zakresie dożywiania na podstawie Ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”</p>

	<p>prawo do świadczeń przysługiwało:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 150 % ustawowego kryterium, tj. kwoty 951zł, • dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekracza 150% ustawowego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, tj. kwoty 771 zł na osobę w rodzinie. <p>W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samodzielnie gospodarującej lub rodziny, który nie podlega zwrotowi.</p>
2	Prowadzone były praktyki 4 studentów studiów w specjalności praca socjalna.
3	Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej informowali klientów o wolnych miejscach pracy na podstawie informacji uzyskanej z PUP.
4	Ośrodek pośredniczył w przekazywaniu używanych mebli i sprzętów gospodarstwa domowego potrzebującym rodzinom klientów pomocy społecznej.
5	Sporządzono 3.779 wywiadów środowiskowych w sprawie udzielenia pomocy społecznej.
6	Pracownicy socjalni skierowali do Kierownika MOPS 8 wniosków o objęcie rodzin wsparciem asystenta rodziny.
7	Pracownicy socjalni wzięli udział w 59 spotkaniach w PCPR, mających na celu ocenę dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, oceny rodzin zastępczych oraz ocenę sytuacji rodziny biologicznej dziecka będącego w pieczy zastępczej.
8	Na potrzeby postępowań prowadzonych w innych ośrodkach pomocy społecznej

	i dla innych instytucji (np. ZOL) wykonano 37 wywiadów środowiskowych u mieszkańców Gminy Bytów.
9	Skierowano 7 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytowie z prośbą o wszczęcie postępowania o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.
10	Sporządzono 48 kart informacyjnych dla PCPR u rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy zastępczej.
11	Sporządzono 21 opinii dotyczących sytuacji materialno – bytowej rodzin dla potrzeb różnych instytucji (np. Sąd, Fundacje).
12	Na zlecenie Sądu Rodzinnego udzielono informacji w 9 sprawach dotyczących wskazania kandydata do pełnienia obowiązku opiekuna prawnego osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej.
13	Sporządzanie przez pracowników socjalnych 69 wywiadów środowiskowych na potrzeby świadczeń rodzinnych a dotyczące sprawowania opieki nad osobami niepełnosprawnymi.
14	Wystąpienie w 4 przypadkach do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dziecka.
15	Przekazanie do Sądu Rejonowego 5 informacji o sytuacji dziecka w rodzinie.
16	Sporządzenie 44 kart informacyjnych na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytowie dotyczących sytuacji osób, wobec których toczy się postępowanie o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
17	Przeprowadzono rekrutację: – 28 dzieci na kolonie letnie zorganizowane przez Stowarzyszenie

	<p>NAZARET w terminie od 29.06.2015r. – 09.07.2015r. w Trąbkach Wielkich,</p> <ul style="list-style-type: none"> – 10 dzieci z terenów wiejskich na kolonie letnie zorganizowane przez Pomorskie Kuratorium Oświaty w Gdańsku w terminie 28.07.2015 r. – 10.08.2015 r. w Internacie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Lęborku, – 15 dzieci z terenów miejskich na kolonie letnie zorganizowane przez Pomorskie Kuratorium Oświaty w Gdańsku w terminie od 15.08.2015 r. – 28.08.2015 r. w Domu Wczasowym „Kolejarz” w Muszynie.
18	Wydano 50 zaświadczeń o korzystaniu z pomocy społecznej dla klientów i 49 dla instytucji (ZUS, policja, Sąd).
19	W 2015 r. pracownicy socjalni pracujący na 11 rejonach opiekuńczych obsługiwali średnio 77 rodzin.
20	Wydano 6.195 decyzji administracyjnych w sprawach pomocy społecznej.
21	Zgodnie z Porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej udzielono pomocy 24 osobom zwalnianym z zakładów karnych.
22	Na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe ma prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Decyzję tę pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z przedstawicielem ochrony zdrowia. W godzinach pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytowie powyższe działania są realizowane zgodnie z art. 12a ustawy. Problem pojawia

	<p>się po godzinach pracy Ośrodka oraz w dni wolne. W związku z tym, od 1 czerwca 2014 r. Ośrodek wprowadził dyżury po godzinach pracy (poniedziałek – po 16.00, wtorek – piątek – po 15.00) oraz w dni wolne. W roku 2015 dyżury te pełniło 3 pracowników socjalnych. Polegały one na gotowości do podjęcia interwencji na zgłoszenie telefoniczne Policji w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia dziecka.</p> <p>W 2015 r. w jednym przypadku odebrano 2-je dzieci z rodziny na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Działanie to zostało podjęte w trakcie trwania dyżuru.</p>
<p>23</p>	<p>Pracownicy socjalni w roku 2015 brali udział w spotkaniach 75 grup roboczych rozwiązujących problemy związane z podejrzeniem wystąpienia przemocy rodzinie.</p>

III Struktura organizacyjna i kadra

Zadania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizowane były przez pracowników następujących działów, tj.:

1. Dział Pomocy Środowiskowej,
2. Dział Świadczeń Rodzinnych,
3. Dział Finansowy,
4. samodzielne stanowiska pracy.

Średnie zatrudnienie osobowo wynosiło 32,82 pracowników, etatowo: 31,11 etatu i wg stanu na dzień 31.12.2015 r. Ośrodek zatrudniał: 35 pracowników, tj.:

- a) 4 osoby na stanowiskach kierowniczych: kierownik ośrodka, z-ca kierownika, główna księgowa, kierownik działu świadczeń rodzinnych
- b) 12 pracowników socjalnych – z tego 11 pracujących w rejonach opiekuńczych oraz 1 w świadczeniach pomocy społecznej
- c) 3 asystentów rodziny, w tym 1 na zastępstwo
- d) 2 konsultantów (psycholog, radca prawny) – 2 osoby na ¼ etatu
- e) 3 pracowników działu świadczeń rodzinnych
- f) 10 pracowników administracyjnych: księgowa, kasjer, inspektor ds. kancelaryjno – organizacyjnych, inspektor ds. świadczeń, inspektor do spraw pracowniczych, informatyk, podinspektor ds. stypendiów, sekretarka, pomoc biurowa – 2 osoby,
- g) 1 osoba sprzątająca.

Pracownicy Ośrodka brali udział w szkoleniach z zakresu spraw dotyczących:

- bhp i ochrony przeciwpożarowej pracy dla pracowników administracyjnych
- ochrony danych osobowych
- prawa pracy i ubezpieczeń społecznych
- asystentów rodziny
- świadczeń rodzinnych - fundusz alimentacyjny,
- obsługi oprogramowania POMOST
- księgowości i sprawozdawczości budżetowej,
- zamówień publicznych
- pracowników socjalnych: nowelizacja i zmiany w przepisach oraz szkolenia dot. podniesienia ich kompetencji zawodowych.

Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny wzięli udział w superwizji swojej pracy, która zgodnie z art. 121a ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej od 01.01.2015 r. jest zadaniem obowiązkowym gminy.

IV Potrzeby i założenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rok 2016.

- Superwizja dla pracowników socjalnych,
- Superwizja dla asystentów rodziny,
- Doskonalenie kompetencji pracowników ośrodka poprzez szkolenia:
 - przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu,
 - tematyczne z zakresu: przemocy w rodzinie, uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, pracy z trudnym klientem, pracy z rodziną wieloproblemową,
- Ustanowienie rodzin wspierających – nowego narzędzia we wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- Opracowanie projektów i aplikowanie o środki finansowe pochodzące spoza budżetu gminy oraz współpraca z organizacjami w ww. zakresie.

V Potrzeby i założenia w zakresie pomocy społecznej w gminie Bytów na rok 2016.

- Utworzenie noclegowni/schroniska dla bezdomnych, placówki o wyższym standardzie usług oraz zorganizowanie przy niej łaźni, pralni i pomieszczenia świetlicowo - jadalnego,
- Zwiększenie ilości mieszkań socjalnych, w szczególności dla rodzin z dziećmi (zbyt mała ilość mieszkań socjalnych w stosunku do potrzeb),
- Utworzenie domu/klubu dziennego pobytu dla osób starszych.

Spis tabel

Tabela 1 – Powody trudnej sytuacji życiowej	7
Tabela 2 – Typy rodzin.....	8
Tabela 3 – Struktura dochodów	9
Tabela 4 – Struktura wydatków w 2015 roku na zadania	11
Tabela 5 – Świadczenia rodzinne w podziale na ich rodzaje i wysokość obowiązujące w okresie zasiłkowym 2014 – 2015	16
Tabela 6 – Liczba świadczeń w latach 2013-2015	17
Tabela 7 – Wydatki na świadczenia rodzinne.....	19
Tabela 8 – Wydatki na zasiłki celowe i okresowe	21
Tabela 9 – Wydatki na zasiłki stałe.....	22
Tabela nr 10 – Inne działania	36